

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével minden nap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 51. szám.

Hétfő, március 2.

A drágaság.

— március 2.

A miniszterelnök meghívására holnap a fővárosban tanácskozás lesz a drágaság kérdésében.

A drágaság, amely még csak egy év-tizeddel ezelőtt is ugyszólván ismeretlen valami volt az utolsó esztendőben évről-évre szinte hatványozottan növekedett, úgy hogy ma már országos csapás lett belőle, amely ellen haladéktalanul orvoslást kell keresni.

Az egyes társadalmi rétegek igyekeztek önmagukon segíteni úgy, ahogy lehetett. A munkásság bérmozgalmakkal emelte munkája bérét, a tisztviselők jakszavára pedig az állam emelte a fizetéseket, még pedig olyan mértékben, hogy bizony erősen megterhelődött az államháztartás.

A bér és fizetésemelkedés azonban mégsem volt orvoslás. Az államháztartást például hiába terheltük meg a tisztviselők jogos érdekeiben, anyagi helyzetükön alig segítettünk. Amit az ország tisztviselői anyagi helyzetének javítására áldozott: azt egyszerűen elkaparították, zsebvágták az élelmi- és lakásuzsorások.

Az életszükséglet és annak árai emelkednek természetes úton is. Ezen nem igen lehet segíteni. De segíteni lehet és segíteni kell az áruk oly mesterséges, erőszakos felemelésén, mit uzsoráslelkek szövetkezése és a helyzetnek igaztalan kiszákmányolása idéz elő.

Hogy az uzsoráskodás és kizsákmányolás meg van, ez annyira köz-tudomásu, hogy felesleges egy szót is vesztegetni ennek bizonyítására.

Ezt mindenki tudja, mindenki érzi. Érezte maga a kormány is, mikor szükségesnek látta, hogy bekérje a vármegyék és városok véleményét a drágaság okairól, amelyeket azután a holnapi tanácskozáson mérlegeltetni kíván, hogy segítsen ezen az örvényt keltő nagy társadalmi bajon.

Hogy melyek az orvoslás módjai, azt egy-két szóval megjelölni alig lehet, de bajos is, mert a drágaság okai nagyon különbözők még az ország egyes vidékei szerint is.

Vannak például a drágaságnak különleges okai is, melyek vidékenként más-más viszonyok eredménye gyanánt jelentkeznek. Így a nagybecskereki drágaság, melyhez fogható talán az egész országban nincs, merőben lokális természetű.

A városok drágaságát általában az okozza, legalább részben, hogy az állam már évtizedek óta télenül nézi a városok eladósodását, melyet az is okoz, hogy állami feladatok teljesítéseért nem kapnak semmi ellenértéket az államtól. Alig van ma már város, mely haladása érdekében ne hozott volna óriási áldozatokat. Ez a folytonos verseny teljesen kifárasztotta már a városokat és ha tovább tart, hát előbb-utóbb tönkre megy a városok egy része. Egyelőre odajutottunk, hogy a lakosság nem tud megélni a nagy drágaság miatt.

A holnapi tanácskozáson bizonyára ez is mérlegelésre kerül a drágaság kérdésének többi részleteivel együtt s remélhetőleg lesz valamely eredménye is a tanácskozásnak, ha az állam az ország lakosságának együttes támogatásával komolyan és energikusan hozzálát az orvosláshoz.

A „Gyermekbarát-egylet” közgyűlése.

Nagybecskerek, március 2.

A nagybecskereki „Iskolagyermekbarát-egylet” tegnap délelőtt tartotta Mencezer Lipót elnöklése mellett az évi rendes közgyűlést a tagok élénk részvételével.

A közgyűlés legfontosabb tárgyát az elnökség évi jelentésének és a zárószámadások felolvasása képezte.

Az évi jelentést, mely kimutató képét adja az egylet múlt évi áldásos tevékenységéről, nemrég egész terjedelmében mi is közöltük. A zárószámadások a következő adatokat tüntetik fel: Egyelőre az 1908. évről 1433 kor. 47 fillér. Bevétel: Tagsági díjakban 109 korona, állami-szegély 200 korona. A vármegye segélye 150 korona. Nagybécskerek város segélye 140 korona. Takarékpénztárak adományai 195 korona. Egyletek és testületek adományai 271 korona. Gyűjtések utján 440 korona 85 fillér. Magánosok adományai 251 korona 80 fillér. Kamatokban befolyt 75 korona 10 fillér. Összes bevétel 3266 korona 22 fillér. Kiadások: Könyvekkel és írószerekkel való segélyezésre 352 korona 17 fillér, ruházattal való segélyezésre 578 koronb 90 fillér, leveleskönyvra költségre 295 korona 14 fillér, az egyleti szögának 25 korona. Egyéb kiadásokra 9 korona 38 fillér. Összes kiadás 1260 korona 59 fillér. Ezt levonván a bevételekből marad egyelőre az 1908. évre 2005 korona 63 fillér, mely gyűjtendő összeg el van helyezve.

A közgyűlés helyesítőleg vette tudomásul az évi jelentést, mint a zárószámadásokat és Balázs József indítványára az egylet vezető cégének buzgó működéséért köszönetet szavazott. Mencezer Lipót a tantestületek tagjainak mond köszönetet, kik öt munkájában támogatják. Baaden Károly igazgató a tanítók nevében köszöni az elismerő szavakat. Szerinte egyedül az egylet fardhatatlan elnöke, Mencezer Lipót illeti az elismerés, mert ő mint az egylet vezető lelke végzi a munka orszárlásrészét. A közgyűlés lelkesen megélvezte Mencezer Lipót.

Az április hónapban rendezendő gyermeknapra vonatkozólag az elnök már előre is felkéri a tantestületeket, hogy ez alkalomból a gyermekek közt filléres gyűjtést rendezzenek.

Végül három taggal kiegészítik az egyleti választmányt, melynek tagjaiul megválasztják: dr. Várady Imrét, Balázs Józsefet és Bányai Jakabot és ezzel az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 10 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déltől gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünneppnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 9. Közigazgatási bizottság ülése.

Március.

Ólmos eső csapkodja még az ablakot s neléz szürke felhők lógnak az égen, metsző szél sivit még a száraz galgák között, szóval téli komorság és kopárság vesz körül beununket, de azért még sem keserűnek olyan nagyon e fölöt, mert tegnap megérkezett már Március.

Megérkezett a diadalmas, az erős, az ifju Március s bármilyen piszkos sárt tposunk is a földön, úgy képzéjük, mintha magával hozta volna az előjártat, a tavasz megjött hangulatát.

A viszontagságos tél után bizó reménykedéssel várjuk a természet új életre fakadását, amelyet ezelőtt ujjongó rimekben érekeltek meg a tavasz alkalmi költői. Isten tudja, régebben mindeu ujságíró a tarsolyában hordta azt a botot, amivel a tavaszi verseket dorongolta le. Ma már megjuhászottak a sok guny folytán a verselők, s úgy látszik, kezdik hinui, hogy nélkülök is, ter-

mész tudományos alapon is meg lehet állapítani az időszakok változását. S hogy a tavaszi versek irmagja is kivesszett, annál bensőbb örömmel üdvözöljük a fiatal Márciust, amelynek hangulatát a költemények nélkül zavartalanul élvezheti az emberiség.

Csak hadd jöjjön mielőbb a téli szürkesség és komorág után a derű, a napsugár, amely megnyihli még a sok nyomoruságot is.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Neu wirth Janost a pancsovai felső kereskedelmi iskolához tanárrá nevezte ki.

— A csanádgyházmegyéből. Németh József püspöki helynök Wolff János németécskai és Jungner Gyula párdányi káplánokat kőcsönösen áthelyezte.

— A szabad liceumból. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület kebelében működő nagybecskereki szabad liceum tegnap délután tartotta idei 11-iki előadását. Ezuttal Mencezer Lipót vármegyei nyug. főpénztáros volt az előadó, aki Nagybecskerek történetéből adott elő érdekes és tanulságos körfestő részleteket. Az előadó emlékeztetnek és ismereteinek gazdag tárházából sok ismeretlen vagy elmosódott részletet világított meg a előadása kiűnő forrásul szolgálhat Nagybecskerek történetének megírásához. Az előadásban, dacára a rossz időnek, nagy-számu közönség jelent meg a felső kereskedelmi és polgári iskola dísztermében, amely mindvégig feszült figyelemmel hallgatta az érdekes előadást s végül zajos tapsokkal jutalmazta az érdemes előadót.

Itt emléjük meg, hogy a szabad liceum VIII. évi sorozatának befejezéséül még a következő előadások fognak megtartatni: Szilágyi Albert megyei aljegyző „A katonai képzemények szociális jelentősége.” Marton Andor m. gazd. egyleti titkár „Torontálmegye közigazgatási viszonyai.” Erdős Béla tanár: „A fizika és csillagászati földrajz köréből”, vetített képekkel. Török Ferenc és Oszti Béla a „Kuruc világ” fogják vetített képekkel, ének- és zenszámokkal kísérve bemutatni. Ez utóbbi két előadás a színházban fog megtartatni, a Tante költségén beszerzett új vetítógép alkalmazásával. A liceális célokra való tekintettel a belépődij a legalacsonyabbra lesz szabva s a tanulóifjúság részére külön előadást rendeznek.

— Temetés. Mint farkasdi levelezőnk jentti, Jovanovits András címzetes esperest, farkasdi gör. kel. plébánost tegnap délután temették el a helybeli közönség és a környék nagy részvételével. A gyászszertartást Uditzki Lázár torontálzsigeti gör. kel. plébános vezette a környékbeli összes papok segédlete mellett. A házi beszentelés után a koporsót a gyászszókból papok vitték a gör. kel. egyháza, amely zsufolásig megtelt; az egyházi beszentelés után nevezett plébános, mint legidősebb pap, méltatta az elhunyt bivaló érdemeit, szután a nagy gyászmenet a gör. kel. temetőbe indult, ahol Popovits Szevetiszláv csemtai gör. kel. plébános szívreható beszédével bucsuztatta el a köztiszteletben álló lelki pásztort, mire az új családi kriptában örök nyugalomra helyezték.

— Armentesítő társulati közgyűlés. Mint Törökbecséről jelenik, a törökbecsei armentesítő társulat a napokban Jankó Ágoston alispán, miniszteri biztos elnöklése és Jézerniczky Ákos folyamermézői hivatalfőnök, mint a kormány képviselőjének részvételével rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlés tárgya volt a miniszteri biztosság meghosszabbítása. Az érdekltség egyhangulag elfogadta a véleményező biztosság indítványát, hogy a miniszteri biztosság addig tartson, míg a műszaki ártér fejlesztés oszlatyozási műveletei jogerőre nem emelkednek. A gyűlés ezzel véget ért.

— A nagyszentmiklósi kulturstély. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagyszentmiklósi kulturstélyére, az ottani rendező-bizottság már minden előkészületet megtett

ugy hogy előreláthatólag kiváló sikere lesz. Az estély műsorát a nagyszentmiklósi rendező bizottság a következőleg állapította meg:

1. „Vándordal” Lánytól, éneklő a műkedvelő énekkar.
2. „Magyarország plasztikája történelmi vonatkozásban”, felolvasás, tartja dr. Czirbusz Géza.
3. „Monolog”, előadja Szántó Szerén urhölgy.
4. „Költemények”, előadja Borsodi Lajos.
5. „Egyveleg”, előadja a műkedvelő zenekar.
6. „Rákóczi kesergője”, tárogató, szólóval Káldy Gyulától, előadja Erdélyi Kálmán zenekara.

A nagyszentmiklósi kultúrestélyen megjelenik Jankó Ágoston alispán, a kultúregyesület alelnöke is.

— Március 15. kisoroszi „Gazdakör” a 48-as függetlenségi párt és az állami elemi iskola tanterületének közreműködésével nagy ünnepéggel üli meg folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor a templom előtti téren a 48-as események 60 éves évfordulóját. Az ünnep műsora: 1. Himnusz, éneklő a gazdaköri énekkar. 2. Elnöki megnyitóbeszéd, tartja Ambrus József 3. Talpra magyar”, szavalja Berta Ferenc 4. „Honfiak”, éneklő a gazdaköri énekkar. 5. Élet vagy halál, szavalja Rác János. 6. Honleány, szavalja Lerner Erel. 7. Ünnepi beszéd, tartja Ördög András 8. Március 15-ike, szavalja Szekeres Emerenc. 9. Magyarország 1848-ban, szavalja Gázsó Antal. 10. Szózat, éneklő a gazdaköri énekkar.

— Kifutott gazdasági cseléd. A földmiveltésügyi m. kir. miniszter Györgyovics Kozta szerbnagyszentmiklósi lakos kérelmére Borinits Meton szerbnagyszentmiklósi gazdasági cseléd részére 100 korona aranyat engedélyezett, hosszú és hűséges szolgálataért. Ezenkívül még kerébe foglalt elismerő oklevelet is adományozott.

— Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, özv. Hoffmann Mária tegnap 61 éves korában Nagybacsokereken meghalt. Az elhunytat, akinek halálát kiterjedt rokonság gyászolja, holnap délután 3 órakor temetik el a melencei-utcai 6 sz. gyászaházból.

— A tisztviselői takarékegyesületének közgyűlése. Az osztrák-magyar első általános tisztviselői egyesület nagybacsokereki takaré- és előlegezési társulata tegnap tartotta az idei rendes évi közgyűlést. Harszer József főgimnáziumi tanár elnöklésével. A közgyűlésen, amelyen szép számmal jelentek meg a tagok, fölolvasták az igazgatóság jelentését a társulat lefolyt évi munkásságáról. A jelentést, amelyet legközelebb közlünk, tudomásul vették s a fölmentvényt minden irányban megadták. Tudomásul vették a felügyelőbizottság jelentését is, amely szerint a társulat múlt évi nyeresége 3642 kor. 74 fillér, amelyből az anyagegyesületnek 2%-ot juttatnak, míg a többi 3569 kor. 89 fillérből 6%-os osztalékképpen 2939 kor. 46 fillér, jutalmakra pedig 630 kor. 43 fillér jut. Az igazgatóságból sor szerint kilépő tagokat Harszer Józsefet, Szilágyi Albertot, dr. Nónay Pált, Löffler Jónást, a felügyelőbizottsági póttagok sorából kilépő Filó Róbertet és Boróczy Dezsőt újból 3 évre megválasztották. A leköszönt Herr Ödön helyébe pedig Balassa Györgyöt választották meg. Cégjegyzési jogosultsággal dr. Nónay Pál és Mattanovich György igazg. tagokat ruházták föl. A közgyűlés során nyomban megalkult az igazgatóság, amely elnöknek Rigó István m. th. főjegyzőt választotta meg. Miután az igazgatóságnak huzog működéséért köszönetnyilvánítást, a közgyűlés véget ért.

— Márciusi éghéber. Március beköszöntésével a természet azzal az ilyenkor nem mindennapi tüdeménnyel jelezte a tavasz közeledtét, hogy éghéberüt rögtönzött. Tegnap délután egy óra tájban heves zapor szakadt a nyakunkba — hiszen vásár van — miközben meg-meghasadtak a szürke felhők s nagy zengés kíséretében cikáztak ki a villámok. Közel fél óráig tartott a márciusi éghéber, míg végre elcsöndesedett s utána szakadt tovább az eső, amely már egész februárban uralkodik nálunk s amelyből bizony már elég volna.

— Meteor az időről. Meteor legújabbán a következőket jelenti az időről: A valódi téli időnek már vége van ugyan, mely jelzésnek megfelelően később alott be s nem tartott nagy hideggel soká, de azért a bekövetkezendő időjárás még sem a valódi tavaszi, sőt téli betétséket fogunk még kapni. Különösen a március 13 és 21-iki csomópontok hatástörésben. Az igen számos csomópont március havában gyakran fogja megzavarni légkörünk egyensúlyi helyzetét, ami által változatos időjárást hoznak s hónapban. Elő napjaiban március hava még csapadékos időt ígér, melyet a 3-iki csomópont hideg, majd a 6-ik enyhébb jellege tesz változatosá. Állandóbb

időköz csupán a 9-ik csomópont után következik, amelynek azonban a 13-iki kölesdős hidegebb jellegét, amely alkalommal Jupiter kerül együttállásba Holdunkkal s ez utóbbi el is fűdi azt. Ezen hideg jellegű csomópontot ismét egy kis állandóbb jellegű időköz követi, amelyet a 19—20-iki csomópontok zavarnak meg újra változatos hőmérsékletű időjárásukkal, míg a hónapnak utolsó negyede csapadékos jelleggel telik majd le.

— Köszönetnyilvánítás. A „Köz- és magántisztviselők egylete” által március 1-én a kaszinóban rendezett táncmulatságon a következők fizettek felül: Dr. Nagy Dezső 11 korona, Steinitzer Géza, Dúngyerszky Lázár, dr. Perisics Zoltán 10—10, Klein Bernát 6, Országh Péter, Löwy Zsiga, Zsiross Lajos, Napholtz Jenő 5—5, Broncs Ernő, Beno Tivadar, Mayer Aurél, Reiser Dávid, Mocsányi Rikárd 4—4, dr. Vinczehid Ernő, Vági Sándor, Deutsch Zsigmond, Hirtenstein Márk, Haldsger Odón, Mayer Rezső, Beck Gyula, Juliusz Lipót, Klea Sebő 3—3 Wehner György, Eisenstädter Ignác, Strasser Mária, Weissz Izidor, Frey Rezső, Gross Géza, Braun Armin, Biró Henrik, Deutsch Emil, Eckstein János, Láng Károly, Mezőnik Imre, Grassl Ferenc, Kuränder Antal, dr. Plechl Szilárd, Poroszkay Béla, Bojcha Márton, Oriold Miklós, dr. Stern Lázár, dr. Dukasz Márton, Hegedűs Mór, Basch Ernő, Jakóby Gábor, Benkovich Miklós, Eibenschütz Gerő, Klein János, dr. Kovács Károly 2—2, dr. Mihalovics Ödön, Bánleky András, Eckstein Lajos, Stefanovics János, Weinberger Mór, Domba Kristóf, Ludvay Márton, Spitzer Géza 1—1 korona. Mindenzen adományokért az egyesület nevében őszinte köszönetet mond az egyesület vezetőségének.

— országos vásár. Tegnap volt a nagybacsokereki tavaszi vásár utolsó napja, amikor az ugynevezett kirakó vásárnak volna az aratása. Sajnos, nálunk azonban ritkán aratnak jól a vásárosok, mert az idő rendszeren tönkre teszi a mi vásárainkat. A többi napokon is alig volt valami forgalom, tegnap azonban az egész délután szakadó eső egyszerűen elmosta a vásárt. Az embernek nem igen volt kedvük a vásártér sártengerében taposni s így bizony kevés alszánt ember akadt, aki kimerészkedett a vásárra. A vásárosok már a kora délután pakkoltak is, nehogy a portékájukat tönkretegye a víz s még ke sem alkonyult, már csönd borult a vásárra.

— Halálát a bégában. Február 28-án a kincstári erdő közelében a Bégából egy már erősen orzslásnak indult férfihullát fogtak ki. A nyomozás kiderítette, hogy az illető Bugár Jása 74 éves, volt szerbszentmártoni földmivessel azonos, ki tavaly november hóban tűnt el hazulról. A beidézett rokonok szerint a valamikor vagyonos embert anyagi zavarok hergették a halálba.

— A buszus Aradon, mint onnan jelentik, Tócsy Miladent a napokban este az utcán ismeretlen tettesek orozva leszúrták. A megszuirt ember azt hiszi, hogy buszából támadtak ellene, de a támadt nem ismeri föl határozottan. Tócsyot súlyos sebével behozták a nagybacsokereki József közórházba s most itt ápolják, a csendőrség pedig nyomozza támadóit.

— Batórs a vasuti átlamason. Február hó 28-án délután a nagybacsokereki vasuti állomáson özv. Deák Józsefné dohánytörzsdéi ablakát betörték és az ablak alatt elhelyezett zártan fiókból 50 koronát kihaloptak. A gyanu Pejics Zsiva pancsovai képviselő ellen irányul, akit Járosi Sándor tótáradéi lakosságát látott az ablakhoz könyöröve „dolgozni”. A személyleírás alapján Pejics a bégaparti állomáson rátaláltak, aki azonban decára annak, hogy Járosi benne a tettest felismerte, mindent kerekén tagad. De a gyanu ügylátszik beajazolja az a körülmény is, hogy Pejicsnek egy sodronydarabot találtak, mely a fessítés alkalmából az ablakon visszahagyott nyomokba pontosan beleillik. A csendőrség az esetet az ügyrészegnél fejelentette. A nyomozást folytatják.

Köztudomásu, hogy az elmúlt év november havában a rohicsi ásványvíz forrásokon terjedelmes munkálatot kezdődtek, melyek szükségessé váltak, mivel évek óta a rohicsi ásványvíz szállítása mindinkább nagyobb mérvet öltött és nem-sokára az évi export a harmadik milliót is tul fogja haladni. Erre való tekintettel, valamint arra a körülményre is, hogy a pazar fekvésű üdülőhely látogatása a nagyközönség által mindég nagyobb mértékben fekaroltatik, a stajrsországi tartományi bizottság a szükséges pénzösszeget rendelkezésre bocsátotta, hogy a Templom forrás és az α , β és γ források berendezési a kornak megfelelően átalakítsanak. E munkálatok technikai vezetése dr. Knecht József az ismert geológus és Hsz Dorobóck gráci mélyépítészeti vállalat kezében fekszik és már most is arra vezetnek, hogy egész új források lettek feltárva, melyek minőségben még a régi Styria-forrás is tul-szárnyalják, mennyiségileg pedig a Rohics-Sauerbrunni források termelőképességét 50%-kal emeli.

— A vigyázatlanság áldozata. Kiszomborról jelentik, hogy a Csanád egyesült vasutak állomáson a napokban kéziolatas végzése közben Soki István óbábai lakost egy vasuti kocsi a raktár rakodó peremébe nyomta, melynek következtében 8 oldalbordája elörött. Az állomási személyzetet a baleset megtörténteért vigyázatlanság nem terheli, mert a szerencsétlenséget csakis Soki István vigyázatlansága idézte elő.

Big csak apró lény vagyok,
S az egészétől durvadok,
Ézt pedig higgyék el nekem,
Kneipp-kávénak köszönök.

Valódi csak az eredeti csomagokban KATHREINER névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az izgató gyarmatkávé!

Kizárólag a KATHREINER-féle Kneipp-malátakávé bizonyult a legjobb pót-kávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, miáltal elő-mozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a KATHREINER-re szoktassuk.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Március 3. A filharmonikusok bolondestélye a kaszinóban.
Március 7. Az orsz. vasutas-szövetség nagybacsokereki keru letének táncestélye.

.. A nagybacsokereki köz- és magántisztviselők bálja. A nagybacsokereki köz- és magántisztviselői egyesületének tegnap este a kaszinó helyiségeiben megtartott bálja az idei farsang egyik kimagasló fénypontját képezte. Ami egy mulatság sikeréhez megkívánatik, az mind meg volt tegnap. Zsuffolt terem, kedélyes hangulat, tánckedv, a hölgyek szebbnél szebb koszoruja és — last not least — bőséges anyagi siker. Az u'cán esős, nyirkos, barátságatlan telutói éj, a termekben pedig a villamos lángok fényében csupa jókedv, derű és vidámság.

A város előkelőségei közül megjelentek a mulatságon Jankó Ágoston alispán, dr. Vinczehid Ernő m. főjegyző, dr. Perisics Zoltán polgármester, dr. Konyovics György kir. ügyész, Broncs Ernő járásbíró, dr. Czenger Nándor kir. alügyész, Szilágyi Gyula pénzügyi tan., stb. stb. A szépséget és a bajt pedig a következő hölgyek képvislék:

A szonyok: Balaton Gusztávné, Bauer Henrikné, Benke Istvánné, Bojcha Martonné, dr. Czenger Nándorné, Eckstein Lajosné, Edenburg Lujosné, Feimer Gusztávné, Filó Róbertné, Gücksmann Samuné (Jarkovác) Gregor Károlyné, dr. Györgyovics Mlósáné, Havas Dánielné, Heger Nándorné, özv. Jandriacs Guláné, Jovanovics Emilné, Kaczur Samuné, Karácsony Lászlóné, Kaszás Kámanné, Keresztes Aladárné, Kohn Bernádné, Ludvay Martonné, Lowieser Imréné, Mattanovich Béáné, Mattanovich Györgyné, Miklós Józsefné, Molnár Károlyné, dr. Obadaru Pálné, Oriold Miklósné, dr. Perisics Zoltánné, dr. Riesz Jakabné, Sebek Ottóné, Sétáló N-né, dr. Sós Ferencné, Speck Ferencné, Szilágyi Guláné, Taubner Adolfné, Termasich Miksáné, Török Guláné, özv. Wachtel Leoné, Weinberger Mórné.

Leányok: Bergenthal Mariska, Deutsch Eszti, Fekete Iona, Filó Malvin és Iona, Gregor Milka, Györgyovics Danica, Karácsonyi Böske és Sari, Kaszás Klariáz, Keresztes Margit, Krausz Juliska, Kreslics Jolan, Lowieser Gaci, Mattanovich Aranka és Iona, Molnár Giza, Müller Janka, Paulicsek Sári, Pervuleszku Iona, Pretz Giza, Speck Ida, Szilágyi Rózi, Tabakovich Melánia (Nagykikindaról), Termasich Adel és Metild, Török Rózs és Irma, Visontai Lujza (Kecské-pórtól), Wachtel Irén, Wetschl Adel.

Ami pedig a ritka jól sikerült mulatság tartását illeti, jelentésünket ma még azzal a megszokott frázissal sem zárhatjuk le, hogy „csak a felkelő nap sugarai voltak véget a táncok és vigágnak” mert a cigány még délelőtt 8 óra

né
és
rül
ber
reg
Az
vác
Káro
Róbi
Gábo
Józa
Jaka
Küfi
Lain
Ottó
Tol
ger
Busz
Iona
Gábo
Küfi
Pót
Tara
és j
nagy
tart
nyom
élen
gyül
alig
énekl
élen
énekl
tész
kissz
hatás
„Mesz
Nagy
amely
keltet
Dob ut
töle me
Antal
közre
sok k
jobb k
persz
virradt
A
meggy
gessé
a sze
gyerm
gyógy
SO
Az Em
Vásár
SCOT
mélte
1907-
lést
figyelt
fenn
Egy
I
temesv
Arany
tartott
nagyter
előkel
Jenő e
megnyit
ról szól
zációna
sel fog
Jenő t
működés
tartott
szerint
írót, To

... huzta, meg újra huzta a fülbeaszó melódákat.

... Az iskolaendő róm. kath. egyházi énekes zene-egylet szombaton szintén kitűnően sikerült estét rendezett a Réber-kávéház helyiségében s a szép számmal összegyűlt közönség itt is reggelig mulatott és táncolt a legjobb kedvvel. Az estélyen jelen voltak:

Asszonyok: Babinszky Istvánné, Bukovác Jánosné, Buschbacher Józsefné, Dámján Károlyné, Ehrling Antalné, Engel Ádámné, Fülö Róbertné, Feimer Gusztávné, Francsan Gáspárné, Gailer Péterné, Glatz Otmárné, Gáspárovits Józsefné, Hegyi Lászlóné, Homa Kálmánné, Jakobs Károlyné, Kosz Józsefné, Kugler Sándorné, Küffer Jánosné, Krutsay Károlyné, Opelezer Lajosné, Orosz Lajosné, Seres Lajosné, Schepper Ottóné, Schnur Jánosné, Termasics Sándorné, Tolveth Szilárdné, Wegling Ferencné és Weninger Józsefné.

Leányok: Babinszky Betti, Bagoly Juliska, Buschbacher Giza, Dámján Giza és Emma, Engel Ilonka, Fülö Malvin és Ilonka, Gailer Hermin, Gáspárovics Eleonóra, Hegyi Kornélia és Józsika, Küffer Angéla, Krutsay Vilma, Orosz Margitka, Potyá Emma, Schnur Erzsébet, Szauter Lujza, Termasics Adél és Matild, Tolveth Margit és Irén.

... A nyomdászok jux-estéje. Vidám, tarka és jókedvű este volt szombaton a kaszinóban. A nagybecskereki könyvnyomdászok szakegylete tartotta ugyanis ekkor ez idejű jux-estélyét. A nyomdászok multságára, mely minden évben élénk vonzerővel bír, nagyszámú közönség gyűlt a kaszinóba, úgy hogy a tágas teremben alig lehetett mozogni. Az estélyt a szakegylet énekkara vezette be a Gutenberg-induló szabatos előadással. Utána Kohn Irén kisasszony énekelt két dalt kellemes, szép hangon, általános tetszést kelve. Őt követte Gintner Mariška kisasszony ügyes zongora és Knopf Sándor hatásos hegedűjátéka, akik együttesen Hauser Magyar Rapszódiját adták elő igen szépen. Nagy hatással énekelte Seres Lajosné kupalet, amelyeket pompásan adott is elő. Hasonló hatást keltett Szöllössy Károlyné, aki a „Zsur a Dob utcában” című énekes bohóságot adta elő a töle megszokott művésziességgel. Kivülők Kátuzs Antal, Szabó János, Seres Lajos működtek közre élénk tetszés mellett s volt azonkívül még sok különféle bohóság, amely mindvégig a legjobb kedvben tartotta a közönséget. A mulatozók persze táncoltak is s folyt a tánc kiváló ki-virradtig.

A lesoványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére, és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

... e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki

SCOTT-féle Emulsiót.

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkotórészekből összeállított SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

221-32

Irodalom, művészet.

... Az Arany János-társaság nagygyűlése. A temesvári Arany János-társaság tegnap délelőtt Arany János születésének évfordulója alkalmából tartotta nagygyűlését Temesvárotól a vármegyéhez nagytermében. A gyűlésen, amelyen nagyszámú előkelő közönség jelent meg, dr. Szentkláray Jenő elnököt, aki magas szárnyalású előbbi megnyitójában a délvidéki kulturális mozgalmakról szólt és a kulturális tevékenység decentralizációjának szükségét fejtegette. A zajos tetszés-sel fogadott előbbi megnyitó után Mészáros Jenő titkár tett jelentést a társaság 1907. évi működéséről, majd kihirdették a február 20-án tartott tagválasztó gyűlés eredményét, amely szerint tudvalevőleg dr. Vértessy Gyulát, a jeles író, Torontál vármegye tanfelügyelőjét és Szent-

péteri Imre lugosi főgimu. tanárt választották meg rendes tagoknak. Utána a bíráló jelentéseket adták elő és az új pályatételleket tüstét ki, végül pedig következtek a felolvasások. Elsőnek Vértessy Gyula rendes tag tartotta meg székfoglalóját s „A költő utolsó percei” című szép elbeszélését olvasta föl nagy tetszés mellett. Stimm Adolf rendes tag költeményeket olvasott föl, majd pedig dr. Brájjer Lajos rendes tag „Az igazmondó” című humorizációját olvasta föl szintén nagy hatás mellett. Az előadók a közönség zejos taprokkal honorálta. Ezután Szentkláray Jenő elnök szép szavakkal be-rekesztette a nagygyűlést.

A nagygyűlés után dében a Hungaria-szálloda külön termében díszbéd volt, amelyen számos felkötésben ünnepelték Szentkláray elnököt, Szabolcska alelnököt, Steiner Ferenc orsz. képviselőt és a felolvasókat, akiknek nevében dr. Brájjer Lajos mondott köszönetet.

* Tűzoltók és mentők napja. A megyei tűzoltó-szövetség értesíti tagjait, hogy a Köhler István szerkesztésében megjelenő „Tűzoltók és Mentők Lapja”-t, mely a vármegyei tűzoltó-szövetség ügyét élénken igéri tárgyalni, a vármegyei szövetség tagjai feláron, vagyis 3 koronáért kaphatják meg.

TAVIRATOK.

A király az olasz hadseregnek.

Budapest, március 2. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Rómából sürgönyzik, Olaszországban igen jó hatást kelt Ferenc József királynak az olasz lovasság számára adományozott tiszteletdíja. Vezető politikai körökben konstatálják, hogy a király ezzel a két állam közötti barátságot még szorosabbra fűzte, mert új bizonyosságát adta ezzel Olaszország iránt érzett becsülésének és tiszteletének.

A képviselőházból.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház farsangi szünete következtében ma, kedden és szerdán nem tart ülést. A legközelebbi ülés csütörtökön delelőtt 10 órakor lesz, amikor a házszabályrevízió vitáját folytatják.

A delegáció záróülése.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik, a magyar delegáció holnap és holnapután tartja záróüléseit Bécsben.

A házszabályrevízió.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben beszélnek, nem igen van remény arra, hogy a házszabályrevízió vitája egyhamar véget érjen. Azt mondják, hogy a vita legalább is több héig eltart, mert a nemzetiségiek mind fel fognak szólalni, őket pedig követik a horvátok, akik felszólalásaikkal a kormányt a horvát politika dolgában akarják ezzel a maguk javára presszionálni.

A tiszti fizetésrendezés

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció tagjai ma délután a parlament delegációs ülés-terében ülést tartanak, amelyen a tiszti fizetésemelés dolgában az osztrák delegációnak adandó válasz dolgában határoznak. Tudósítójuk úgy értesül, hogy a delegátusok magukéva teszik Barabás Béla elnöknek az álláspontját, hogy miután a fizetésemelés nincs a közös költségvetés tételei közt, a magyar delegáció illetéktelennek tartja magát, hogy ez irányban határozatot hozzon.

Bécsi jelentés szerint a közös miniszterek bizalmasan közbenjártak az osztrák delegátusoknál, hogy ne folytassa tovább ezáltal a dolgot s vegye egyszerűen tudomásul a magyar delegáció üzenetét. E helyett a delegáció összel, amikor az 1909. évi költségvetést tárgyalja, foglalkozik majd a tiszti fizetésemelés kérdésével s akkor hoz határozatot.

Ebéd a miniszterelnöknél.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este 6 órakor ebédet adott, amelyre hivatalos volt a képviselőháznak 30 tagja pártkülönbség nélkül.

A függetlenségi párt jövő programja.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi párt szervező bizottsága csütörtökön ülést tart, a melyen a párt jövő programjának kidolgozásával foglalkozik.

Szerbia és a Szandzsák vasut.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Az angol Morning Post azt közli, hogy belgrádi levelezője beszélgetést folytatott volna egy szerb kormányfővel, aki úgy nyilatkozott, hogy a szerb kormány abban az esetben nem ellenzi a Szandzsák vasut építését, ha Magyarország és Ausztria megkötötte Szerbiával a kereskedelmi szerződést és ha Ferenc József király Péter királyt kihallgatáson fogadja.

Erre vonatkozólag Belgrádból konstatálják, hogy ez a hír teljesen valótlan. A szerb kormány egyetlen tagja sem tárgyalt a Morning Post tudósítójával, sőt azt Belgrádban senki sem ismeri.

A bolgár fejedelem esküvője.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Gerából jelentik, Ferdinánd bolgár fejedelem és Reuss-Köstritz Eleonora hercegnő, akik a katolikus rítus szerint február 29-ikén tartották esküvőjüket, tegnap a luteránus rítus szerint is megkötötték házasságukat. Az esküvő az ostersteini kastélyban volt s az eskütét Auerbach szuperintendens végezte. Az esküvő után, amelyen Vilmos császár képviseletében Ágost Vilmos porosz herceg jelent meg, fogadás volt, majd pedig 80 terített ebéd.

Nagy idők tanuja.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kacziány Nándor, az 1876-ban feloszlott budai törvényszék volt elnöke, 48-as honvédtiszt, aki Petőfinek kortársa és barátja volt, tegnap 86 éves korában meghalt. Az elhunytban Kacziány Ödön festőművész és Kacziány Géza író édesatyjukat gyászolják.

Öngyilkos kereskedő.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Stämmel Béla losonci kereskedő a Rákóczi uti „Adria”-szállodában agyonlőtte magát. Tettének okát nem tudják.

Véres szerelmi dráma.

Budapest, március 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Rákóczi-utcában ma reggel véres szerelmi dráma történt. Klobucsár Lázár kertészségéd belőtte kedvesét, Vezselkovicz Ionát, mert az elhagyta tőle s nem akart többé tudni róla. Utána maga ellen fordította a fegyvert s halántékán lőtte magát. Mindketten halálosan megsebesültek.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 2. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záriatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	24.46
Buza (októberre 1908.)	20.00
Rozs (áprilisra 1908.)	21.44
Rozs (októberre 1908.)	17.50
Zab (áprilisra 1908.)	16.14
Tengeri (májusra 1908.)	13.52

Nyiltér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Forlard
Nyers Ba
Chine
Skót

Selyem

és „Henneberg”
selyem 75 kr-tól
feljebb, bérmentes és
vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrik. Henneberg in Zürich.

(41/d-42)

948/1908. sz. A pancsovai szolgabírószáktól.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött bárányosi községi segédjegyzői állásra ezenel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi március hó 15 éig a pancsovai szolgabírószághoz nyújtsák be.

Az állás évi 800 kor. fizetés és 200 kor. államsegélyvel van egybekötve.

A választás napját később fogom kitűzni.

Pancsova, 1908. évi február hó 26.

Dr. Csávczy,
főszolgabíró.

232-2.1

Amor

higiénikus mosdó-pasztillát
férfiak, nők egyaránt használják.

Doboza 1 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Detsinyi Frigyes
Budapest, V., Marokói-utca 2. sz.

213-10.4

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli **Sebenk Herman-féle könyv-, zenemű- és papírkereskedést megvettük** s azt **Almásy és Szepessy** cég alatt tovább vezetjük.

A múlton a n. é. közönség szives támogatását kérjük, vagyunk pontos kiszolgáltatást előre is biztosítva

Almásy Elek. kiváló tisztellel

Szepessy Titus.

142-x-8

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendelve — kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg leg-tisztább folyékony

SZÉNSAVAT

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szóda-vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. — *Megbízható, szigorúan lelküismeretes kiszolgálás!*

BUZIASFÜRDŐI ASVANY- ES GYOGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben

— Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. —
Elsőrendű asztali víz! — Felvilágosításul készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő.
Sürgönyzím: Muschong. Buziásfürdő. Interurban telefon 18. szám.

Ügyeshelyi képviselők keresetnek.

23-152.18

Müncheni

Salvator-sör

kapható egész március hónapban át. Minden nap friss csapolás. Ezenkívül a Szent István-sör is állandóan csapón van.

MARCOIN JENŐ
kaszinó vendéglős.

234-x-1

Teljesen elkülönített
butorozott
garçonlakás
villanyvilágítással kiadó.
Deák Ferenc-utca 7.
27-x-33

RETHY BÉLA
GYÖGYSZERTÉSZ

PEMETEFÜ CUKORKA
BEKÉSCSABAN

ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle pemetefü cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el.

Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1907. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:
Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.
este 7 óra 05 p.
Császtelkekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 8 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárról: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 53 p.
délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Császtelkekre (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK

egy jó családból való fiú azonnal felvétetik. Bővebbet e lap kiadó-hivatalában.

AWA AWA

52-x-18